

Juodoji Gvardija / The Black Company #5

Glen Cook

PLIENINIAI SAPNAI

Knygute.lt

Glen Cook

PLIENINIAI SAPNAI

Juodoji Gvardija #5

Fantastinis romanas

Šlovinga Juodosios Gvardijos istorija
tęsiasi jau ne vieną tūkstantį metų.

Tačiau siaubingame mūšyje prie
Dežagoro gyva teisliko, atrodo, tik
Valdovė.

Dabar likimas būtent jai lėmė
sutelkti Gvardijos likučius ir žūt būt
atkeršyti Šešėlių Šeimininkams, kurie
nenumaldomai ruošiasi užlieti krauju
visą pasaulį...

Vertė: ANITA KAPOČIŪTĖ

Glen Cook
The Black Company #5
DREAMS OF STEEL
New York, Tor Books, 1990

PLIENINIAI SAPNAI
Kaunas, Eridanas, 2003
© by Glen Cook, 1990
Cover © by Frank Frazetta, 1994
Vertimas į lietuvių kalbą:
Vertimas į lietuvių kalbą
© leidykla "Eridanas", 2003
© leidykla Knygute.lt, 2017

1.

Praslinko jau keletas mėnesių. Nutiko tiek visokiausių įvykių, daug kas man išsitrynė iš atminties. Kai kurios nereikšmingos smulkmenos įstrigo ilgam, kai kurie svarbūs dalykai negrįžtamai išgaravo iš galvos. Kai ko savo akimis neregėjau, tik girdėjau iš antrų lūpų, apie daug ką išvis galiu tik spėlioti. Ir net nenumanau, ar dažnai mano liudininkai būdavo išties patikimi.

Iki pat šio priverstinio neveiklumo laikotarpio man net nedingtelėjo, kad liko pamiršta labai svarbi tradicija - kad niekas nebeaprašinėja Juodosios Gvardijos žygių. Štai tada aš ir sudvejojau. Man pasirodė, kad imdama plunksną į rankas pernelyg pasitikiu savimi. Juk aš niekada nesimokiau aprašinėti įvykių. Nesu istorikė, o ir rašytoja iš manęs ne kažin kokia. Ir jau be jokios abejonės, nesu apdovanota Kranklio gebėjimais, pastabumu ir proto lankstumu.

Taigi, apsiribosiu paprasčiausiu faktų fiksavimu - taip, kaip juos prisimenu. Tikiuosi, mano pasakojimas nebus pernelyg per-smelktas mano pačios dalyvavimu, pernelyg daug dėmesio stengsiuos neskirti ir

tam, kas ištiko mane.

Atsižvelgus į aukščiau išdėstytus pasiaiškinimus - štai Juodosios Gvardijos Metraščių tęsinys, užrašinėtas laikantis ankstesniųjų metraštininkų tradicijų - Valdovės Knyga.

Valdovė - Metraštininke, Kapitonė

2.

Pakiluma nebuvo tokia aukšta, kokios norėjosi, o ir atstumas - pernelyg didelis. Tačiau Gluosnis Gulbinas suvokė, ką regi akys.

- Jiems ten gerai atspardys pasturgalius.

Armijos grūmėsi priešais Dežagoro miestą, apskritos, kalvų apsuptos lygumos viduryje. Gulbinas ir trys jo bendražygiai stebėjo kautynes.

Vaikinas kažką niurgztelėjo pritardamas. Virvagalis - seniausias Gulbino draugas - nieko neatsakė. Jis kamavosi, neturėdamas kam stverti už gerklės.

Jo palaikoma armija akivaizdžiai gavo į skudurus.

Gulbinas ir Virvagalis buvo baltieji, blondinas ir brunetas, kilę iš Rožyno - miesto, likusio už septynių tūkstančių mylių į šiaurę nuo žudynių

lauko. Vaikinas buvo juodaodis, neaiškios kilmės milžinas, pavojingas, mažakalbis vyras. Prieš keletą metų Gulbinas ir Virvagalis ištraukė jį krokodilams iš nasrų. Po to trejetas ir nebesiskyrė, sulipę į tvirtą gniutulą.

Padėtis mūšio lauke vis labiau prastėjo, Gulbinas be paliovos plūdosi sau po nosimi.

Tiktai ketvirtasis žmogus visiškai nederėjo prie draugijos. Kad ir prašytusi, trejetas bičiulių nieku gyvu nepriimtų jo į savo kompaniją. Žmonės vadino jį Dūmu. Oficialiai jis buvo Taljoso - miesto valstybės, kurio armija kaip tik pralaiminėjo mūšį - gaisrininkų viršininkas. Tačiau iš tikrųjų jis buvo Taljoso rūmų burtininkas. Riešuto rudumo, menko sudėjimo žmogeliukas, kurio pats egzistavimas erzino Gulbiną.

- Juk ten - tavoji armija, Dūme, - suurzgė Gluosnis. - Jeigu ją sumals į miltus, nebeišsirepečkosi ir tu. Kaip kažin ką, Šešėlių Šeimininkai tik apsilaižys, jeigu pakliūsi jiems į natus. - Mūšio lauke stūgavo ir spragsėjo burtai. - Galbūt pasigamins iš tavęs aukščiausios rūšies marmelado. Jei dar nesi sukirtęs su jais delnais, žinoma.

- Apsiramink, Gluosni, - įsiterpė Virvagalis. - Žiūrėk, jis kažkuo užsiėmęs.

Gulbinas dėbtelėjo į rudąjį nuogaišą.

- Taip, žinoma. Tik įdomu, kuo.

Dūmas stovėjo užsimerkęs. Jis kažką burbuliavo ir niauzgė panosėje. Protarpiais jo balsas sučirškėdavo ir sušnypšdavo tarsi lašinių bryzas perkaitusioje krosnyje.

- Jis nė piršto nepakrutino, kad pagelbėtų Juodajai Gvardijai. Ei, pergaišęs suopi, liaukis ten kažin ką pats sau burbuliavęs. Turim problemų. Mūsiškiai smarkokai gauna malkų. Ar nenorėtum pakreipti įvykius kitaip? Kol aš nesukraipiau tavęs paties?

Senis atsimerkė. Ir įsistebeilijo į lygumą. Jo veido išraiška toli gražu nebuvo maloni. Gulbinas abejojo, ar senojo neūžaugos regėjimas pakankamai aštrus, kad galėtų įžiūrėti kokias nors detales. Tačiau niekad negalėjai būti tikras, ką mato ar galvoja Dūmas, tas pavyzdinis slapukas ir apsimetinėtojas.

- Prasikrapštyk smegenėles, Gulbine. Juk aš - tik vienas žmogus, be to, ne itin stambus ir jau senas. Susidūrėm su Šešėlių Šeimininkais. Jie gali sutripti mane kaip kokį tarakoną.

Gulbinas bambėdamas nestygo vietoje. Ten galvas guldė žmonės, kuriuos jis pažinojo.

Dūmas karktelėjo:

- Visa, ką galiu padaryti - ką gali bet kuris iš mūsų - tai atkreipti į save dėmesį. Ar tikrai nori, kad Šešėlių Šeimininkai tave pastebėtų?

- Anie, tavo išmanymu, - tik kažkokia Juodoji Gvardija, tiesa? Pasiėmė atlygį, tad už jį tegul ir rizikuoja? Net jei drauge su jais po velėna palįs ir keturiasdešimt tūkstančių talpiečių?

Dūmas suspaudė lūpas ir niaurią siaurą liniją.

Lygumoje žmonių potvynis išsiliejo aplink kauburį, ant kurio paskutinį kartą plevėsavo Juodosios Gvardijos vėliava. Paskui visa masė nugarmėjo kalvų link.

- Juk tu neturėtum džiūgauti dėl to, kaip viskas susiklostė, ar ne? - Gulbino balsas šįsyk jau nuskambėjo nebe priekabiai, o grėsmingai. Dūmas buvo politinis gyvis, bjauresnis už krokodilą. Gal krokodilai ir ryja savo jaunikius, tačiau jų klastą bent įmanoma prognozuoti.

Nors ir suirzęs, Dūmas atsakė kone švelniai:

- Jie pasiekė daugiau, nei mes drįsime tikėtis.

Lyguma buvo sėte nusėta negyvėliais ir mirštančiais - ir žmonėmis, ir gyvuliais. Pakvaišę koviniai drambliai svirduliavo mūšio lauke, trempdami viską, nesvarbu, draugus ar

priešus. Neišsisklaidęs liko tik vienas taljiečių legionas. Jam pavyko prasibrauti iki miesto vartų, ir dabar jo kariai stengėsi pridengti likusiųjų taljiečių atsitraukimą. Už miesto įsikūrusią karinę stovyklavietę apsiautė liepsnos. Juodajai Gvardijai pavyko bent taip įgnybti laimėtojams.

Dūmas pareiškė:

- Tai kas, kad jie pralaimi mūšį - Taljosą jiems pavyko išgelbėti. Jie nužudė vieną Šešėlių Šeimininkų. O kitiems užtvėrė kelią į Taljosą - dabar jie nebegalės jo pulti. Šitiems likusiems pakaks darbo, kol atsiims Dežagorą.

Gulbinas nusišaipė:

- Meldžiu atleisti, kad dėl to nešokinėju iš džiaugsmo. Man tie vaikinai patiko. Ir aš toli gražu nesužavėtas tavo kėsmais sukišti juos nelabajam į gerklę.

Dūmas laikėsi iš paskutiniųjų.

- Juk kovėsi jie anaip tol ne dėl Taljoso, Gulbine. Jie siekė, pasinaudoję mumis, prasiskinti kelią per Šešėlių kraštus į Katovarą. O jeigu jiems pavyktų, ko gero, būtų dar blogiau, nei pakliūti po padu Šešėlių Šeimininkams.

Logišką paaiškinimą Gulbinas gebėjo užuosti iš tolo.

- O kadangi jie neketina lįsti tau į pasturgalį, tai pačiam ir neberūpi, jog kaip tik jie išgelbėjo tavo kailį nuo Šešėlių Šeimininkų. Tau atrodo labai pravartu pakišti juos čia. Ak, kaip gaila. Kažin ką atiduočiau už galimybę pamatyti tokį reginį: visai netikėtai jie ima ir laimi, o tada tau jau tenka kraipyti uodegą vykdant savąją sutarties dalį...

- Raminkis, Gluosni, - vėl įsikišo Virvagalis.

Gulbinas nekreipė į jį dėmesio.

- Gali vadinti mane ciniku, Dūme. Bet ryžčiau lažintis iš ko tik nori: judu su Radiša iš pat pradžių nutarėte galiausiai užspeisti juos į kampą. Argi ne taip? Iš kailio išsinertumėte, kad jiems nieku gyvu nepavyktų prasibrauti per Šešėlių kraštą. Bet kodėl? Šito mano protas niekaip neapžioja.

- Viskas dar toli gražu nebaigta, Gulbine, - atsiliepė Vaikinas. - Palūkėk. Ateis dar ir Dūmui eilė lieti ašaras.

Visi kiti taip ir išvertė akis. Vaikinas kalbėdavo taip retai, kad, jeigu jau prasižiodavo, vadinasi, tikrai turėdavo ką pasakyti. Ką jis žinojo?

Gulbinas pasiteiravo:

- Ar baksnoji pirštu į ką nors, ką aš pražiopsojau?

Virvagalis amtelėjo:

- Nagi, ar nenurimsit pagaliau?

- Kodėl turėčiau nurimti? - neatlyžo Gluosnis.

- Visas pasaulis apkėstas tokių štai prasmirdusių beždalių kaip šitas Dūmas, ir jie sėkmingai sumetė skudurus krūvon. Jie smaugė mus nuo pat tų laikų, kai dievai išvis paleido laiką suk-tis. Pažvelk į šitą tipą - pats tikriausias įrody-mas. Be paliovos verkšlena, kaip būtinai jam reikia gulėti ant dugno, kad Šešėlių Šeiminin-kai šiukštu apie jį nesuuostų. O aš manau, tai reiškia, kad jis išvis neturi kiaušų. Tuo tarpu toji Valdovė... Ar žinote kas andai buvo *ji*? Štai *jai* pakako kiaušų sustatyti ant blakstienų juos visus. Jeigu bent kiek susimąstytumėt, iš karto suprastumėt, kad ji nuveikė kur kas daugiau, nei šitas menkysta sugebėtų per visą gyvenimą.

- Nagi liaukis, Gluosni.

- Šūdą aš tau bausiuos. Juk taip neteisinga. Kas nors turi galų gale pasiūsti tuos beždalius šunims šėko pjauti.

Vaikinas pritariamai niurgztelėjo. Kita vertus, Vaikinas visada kreiva akimi žiūrėjo į bet kokią valdžią.

Gulbinas, toli gražu ne taip smarkiai susi-

krimtęs, kaip kad nudavė, pastebėjo: Vaikinas atsistojęs būtent taip, kad būtų kuo patogiau vožtelėti burtininkui, jei šis imtų pernelyg šakotis.

Dūmas nusišypsojo.

- Gulbine, kadaise mes, visi seni bezdaliai, buvome tokie pat jauni rėksniai kaip tu dabar.

Virvagalis įsiterpė tarp jų abiejų.

- Pakaks! Gal užuot niovusis tarpusavyje, verčiau nešti muilą iš čia, kol ta pragaištis neatsirito iki mūsų, ką pasakysite? - Paskutinieji mūsų verpetai sūkuriavo kalvų papėdėje. - Mes galime surinkti kareivius iš šiaurinių miestelių, o taip pat visus, likusius prie Gojos brastos.

Gulbinas pritarė. Gana rūgščiai.

- Na taip. Galbūt kam nors iš Gvardijos pavyko išnešti kailį. - Jis nudelbė piktu žvilgsniu Dūmą.

Senis gūžtelėjo pečiais.

- Jeigu iš jų tikrai kas nors dar liko, jie gali apmokyti tikrą armiją. Dabar laiko tam turės užtektinai.

- Tataigi. O jeigu Prahbrindrahas Drahas ir Radiša teiksis pakrutinti pasturgalius, jie gali susirasti keletą patikimų sąjungininkų. Gal net

iš kur nors išsikasti ir kokią nenukiaušusį burtininką. Tokį, kuris nekiurksotų visą laiką pasislėpęs žolėse.

Virvagalis žengė kalvos šlaitu žemyn.

- Eime, Vaikine. Tuodu tegul sau kandžiojasi.

Po kelių akimirkų Dūmas pripažino:

- Jis sako tiesą, Gulbine. Metas viską užbaigti.

Gluosnis atmetė savo ilgus auksinius plaukus ir dirstelėjo į Vaikiną. Šis mostelėjo galva į arklius kalvos papėdėje.

- Gerai. - Gulbinas paskutinį kartą nužvelgė miestą ir lygumą, kurioje žuvo Juodoji Gvardija. - Ir vis dėlto, tai, kas teisinga, yra teisinga, o kas ne - tai ne.

- O tai, kas praktiška yra praktiška, o tai, kas būtina - tas būtina. Eime.

Gulbinas pajudėjo iš vietos. Pastarosios pastabos jis tikrai neužmirš. Vis dėlto buvo tvirtai pasiryžęs pasiekti, kad paskutinis žodis būtų jo.

- Tai mėšlas, Dūme. Tikras mėšlas. Šiandien pažinau tave ir iš kitos pusės. Man tai visiškai nepatinka ir nekelia pasitikėjimo. Nuo šiol nenuleisiu nuo tavęs akių, tarsi būčiau tavo sąžinė.

Jie šoko ant arklių ir pasuko į šiaurę.

3.

Tomis dienomis Juodoji Gvardija tarnavo Taljoso valdovui Prahbrindrahui Drahui. Tasai valdovas buvo pernelyg nerūpestingas ir gero būdo, kad sutramdytų tokią gausią ir susiskaldžiusią tautą kaip taljiečiai. Tačiau įgimtą jo optimizmą ir atlaidumą su kaupu atsvėrė jo paties sesuo Radiša Drah. Nededukė tamsaus gymio kieta moteriškė Radiša turėjo plieninio kardo valią, o sąžinės - maždaug tiek, kiek sviestas akmuo.

Tuo pat metu, kai Juodoji Gvardija ir Šešėlių Šeimininkai grūmėsi dėl miesto, vienų vadina Dežagoru, kitų - Audropoliu, trijų šimtų mylių atstumu į šiaurę nuo kovos lauko Prahbrindrahas Drahas sušaukė pasitarimą.

Princo ūgis siekė penkias su puse pėdos. Nors pats buvo tamsaus gymio, veido bruožais priminė baltąjį. Prahbrindrahas Drahas piktai dėbčiojo į susirinkusius šventikus bei inžinierius. Mielai būtų išvaikęs juos į visas keturias puses. Tačiau tokiame dievotame krašte kaip Taljosas niekas nemindavo ant nuospaudos šventikų luomo atstovams....